

Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim

**Školní vzdělávací program
pro zájmové vzdělávání
ŠKOLNÍ DRUŽINA**

„Studánka“

... možností

motto: ...“Já s Tebou, Ty se mnou, my spolu“...

Aktualizace k 1.9.2022

Obsah

1. Identifikační údaje	3
1.1 Název vzdělávacího programu.....	3
1.2 Údaje o škole.....	3
1.3 Zřizovatel	3
1.4 Platnost dokumentu - od 1.9.2022	3
2. Charakteristika zařízení	4
3. Konkrétní cíle vzdělávání	4
4. Délka a časový plán vzdělávání	4
4.1 Organizace ŠD	4
4.2 Režim dne	4
4.3 Denní skladba činností.....	5
5. Formy vzdělávání	5
5.1 Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost	5
5.3 Osvětová činnost	5
5.4 Individuální práce	6
5.5 Nabídky spontánních činností.....	6
5.6 Výchovně vzdělávací strategie.....	6
5.7 Klíčové kompetence.....	6
5.8 Průřezová témata.....	8
6. Obsah vzdělávání	8
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
8. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí	13
9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání	13
10. Popis materiálních a podmínek	14
11. Popis personálních podmínek	14
12. Popis ekonomických podmínek	15
13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	15
13.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení	15
13.2 Psycho-sociální podmínky	15
14. Evaluace a hodnocení	16
15. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD	16
SWOT – analýza ŠD	16

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Studánka“...možností

1.2 Údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim

Adresa	Dolní Bradlo č.p. 21 539 53 Horní Bradlo,
Ředitelka školy	Mgr. Michaela Stará
Telefon	469 338 159 mobil: 704 603 825
E-mail	zshornibradlo@seznam.cz
www	www.zshornibradlo.cz
IČO	70985677
REDIZO	600 090 264
Školní družina	117 200 476
Kapacita	25

1.3 Zřizovatel

Název	Obec Horní Bradlo
Adresa	539 53 Horní Bradlo č. p. 7
Telefon	469 338 121
E-mail	ou@hornibradlo.cz

1.4 Platnost dokumentu - od 1.9.2022

Aktualizace ŠVP pro zájmové vzdělávání č.j. ZŠ 81/22 je platná od 1. 9. 2022.

Změny a úpravy:

1. První vydání ŠVP pro zájmové vzdělávání "Studánka"... možností bylo vydáno s platností od 1. 9. 2011.
2. Druhé vydání ŠVP pro zájmové vzdělávání "Studánka"... možností č.j. ZŠ 107/16 bylo vydáno s platností od 1. 9. 2016.
2. Třetí vydání ŠVP pro zájmové vzdělávání "Studánka"... možností č.j. ZŠ 81/22 bylo vydáno s platností od 1. 9. 2022.

2. Charakteristika zařízení

Činnost školní družiny se řídí vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání, přípravu na vyučování a odpočinkovou činnost pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.

Provoz školní družiny je ve dnech školního vyučování a v době školních prázdnin. Po projednání se zřizovatelem může ředitelka školy provoz v době prázdnin přerušit.

ŠD při málotřídní ZŠ Horní Bradlo naplňuje jedno oddělení ŠD do počtu 25 žáků. Pro potřeby ŠD jsou vyčleněné 2 místnosti, z nichž jedna zároveň slouží jako školní jídelna. K dispozici jsou také třídy ZŠ a výpočetní technika. Pro pobyt venku využívá prostory školní zahrady a nejbližší okolí školy (lesy, obec Horní Bradlo...) k přírodovědným vycházkám. Družina i příslušné místnosti školy jsou vybaveny nábytkem odpovídajícím potřebám dětí a stolními hrami. Může využívat audiovizuální pomůcky školy, knihovnu a sportovní náčiní. K tělovýchovným aktivitám využívá školní hřiště a místní sokolovnu. Úzce spolupracuje s místní knihovnou v rámci čtenářského klubu „Klubíčko“.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání:

- připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit jej vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, postoji
- vytvářet zdravou osobnost odolnou vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde své místo ve zdravé sociální skupině
- získávat potřebné vědomosti a dovednosti zábavnou formou pomocí her, soutěží a vycházek
- vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a v přírodě
- využít přirozené dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací
- vštěpit zásady správného chování jedince ke svému okolí
- rozvíjet samostatnost i schopnost pracovat v kolektivu, v týmu, pomáhat mladším a slabším spolužákům při různých činnostech
- vypěstovat v dětech přirozenou chuť ke sportu i k dalším činnostem

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Zájmová činnost je specifická pro málotřídní školu – více ročníků v jednom oddělení (možnost mají chodit žáci až do 5. ročníku). Plán je sestaven v podobě Ročního tematického plánu. Tematické okruhy vycházejí ze zájmu dětí, podmínek a možností školní družiny.

4.1 Organizace ŠD

Jedno oddělení: provoz od 11:30 do 16:00 hodin

4.2 Režim dne

Řeší vyváženě řízené a spontánní činnosti.

11:30 - 12:10 hod. - příchod žáků do školní družiny ze tříd na odpolední provoz

11:50 - 12:30 hod. - oběd, stolování, hygiena

12:30 - 13:00 hod. - odpočinková činnost

13:00 - 14:30 hod. - rekreační a zájmová činnost, sebezvzdělávací činnost, pobyt v přírodě, didaktické hry apod.

14:30 - 16:00 hod. - rekreační činnost, odchody žáků ze školní družiny

4.3 Denní skladba činností

- hygiena, oběd
- odpočinkové činnosti dle zájmu dětí – odstranění únavy, regenerace duševních a fyzických sil
- zájmové činnosti k rozvoji seberealizace, poznávání a dovedností
- rekreační činnosti pohybové, sportovní a manuální

5. Formy vzdělávání

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

5.1 Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v oddělení ŠD a zájmové útvary při ŠD – kroužky dle zájmu žáků a možností školy.

Zájmové kroužky dle nabídky a zájmu dětí a personálních možností v jednotlivém školním roce začínají zpravidla od října a končí koncem května. Probíhají 1x týdně, či 1x za 14 dní pod vedením pedagogického pracovníka či externích pracovníků.

Možná nabídka zájmových kroužků:

- Keramika
- Pěvecký kroužek – školní sbor Studánka
- Hra na flétnu
- Sportovní kroužek
- Fotografický kroužek
- Hra na ukulele
- Kroužek tvoření

5.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně

Zahrnuje všechny mimořádné akce – besedy, exkurze, sportovní akce, Vánoční jarmark, Velikonoční výstava, oslava Dne dětí, projektové dny, drakiáda, zahradní slavnosti, spolupráce s místní knihovnou, ...

5.3 Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

5.4 Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů, práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

5.5 Nabídky spontánních činností

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

5.6 Výchovně vzdělávací strategie

K dosažení stanovených cílů budeme využívat zejména **těchto metod**:

- skupinová práce
- individuální práce
- komunitní kruh
- výklad
- dramatizace
- projekty
- práce s knihami, časopisy
- vyprávění
- rozhovor
- pozorování
- hra
- práce s encyklopediemi, mapami
- soutěže
- výstavy
- besedy
- kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- vycházky
- pohybové aktivity
- odpočinek, relaxační techniky
- praktické dovednosti
- řešení problémových úloh

5.7 Klíčové kompetence

Vzdělávací cíle a klíčové kompetence spolu souvisí a navazují na výstupy ZŠ. Klíčové kompetence obnášejí souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Jejich osvojení představuje dlouhodobý proces. Pro posílení cílů výchovného působení je nezbytné rozvíjet především následující kompetence:

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozvoji myšlení přes řešení praktických úkolů
- učíme žáky využívat hlavní informační zdroje

- učíme žáky odhadovat výsledek své práce
- předkládáme žákům různé způsoby řešení problémů
- vedeme děti k odpovědnosti za svoji práci a svá rozhodnutí
- učíme děti pracovat samostatně i v týmu

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky komunikovat efektivně
- dáváme prostor pro vyjádření
- zaměřujeme se na pozitiva
- bereme v úvahu emoce
- učíme žáky promluvit na veřejnosti, účinně se zapojovat do diskuse a řešit konflikty, komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- vedeme ke kultivované komunikaci

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k ohleduplnosti a vzájemné toleranci
- rozvíjíme samostatné rozhodování o činnostech, zodpovědnost
- vedeme k rozpoznávání nevhodného chování, nespravedlnosti, agresivity, šikany
- vedeme ke schopnosti prosadit se i podřídit se, k respektu a toleranci

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat názory jiných lidí, odlišnosti jiných kultur, ...
- učíme žáky chovat se empaticky
- vedeme žáky ke vstřícnosti a ochotě pomoci potřebným
- vedeme žáky k sounáležitosti ke své škole, obci, vlasti
- vedeme žáky k uvědomování si svých povinností, svých práv i práv druhých

Kompetence k trávení volného času

- nabízíme žákům možnosti, jak účelně trávit volný čas
- vedeme žáky k výběru zájmové činnosti podle jejich dispozic a zájmu v organizovaných, skupinových i individuálních činnostech
- rozvíjíme schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školního vyučování
- podporujeme osvojování sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností
- vedeme k rozpoznání nevhodné nabídky na trávení volného času

Kompetence digitální

- umožňujeme využívat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby v rámci zájmového vzdělávání
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat, informací
- nabízíme využívání získaných digitálních dovedností v rámci reprezentace školy a společenského a kulturního života v obci (časopis, plakáty, ...)
- učíme žáky bezpečně využívat digitální technologie

5.8 Průřezová témata

Vzdělávacími oblastmi se prolínají průřezová témata školního vzdělávacího programu:

Mediální výchova

- využívání média jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času

Výchova demokratického občana

- seznamování se se základními právy a povinnostmi
- budování správného režimu dne a jeho dodržování

Multikulturní výchova

- osvojování a dodržování základů společenského chování (pozdravení, kultivace komunikace, umění naslouchat, tolerance ve skupině)

Osobnostní rozvoj

- naučit se zvládat vlastní chování a vytváření pozitivních vztahů v ŠD

Environmentální výchova

- tematické vycházky, pobyt v přírodě
- didaktické hry s přírodními motivy
- zařazování jednoduchých pokusů
- třídění odpadu

Obsah vzdělání je tvořen dle polohy a podmínek školy. ŠVP je otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

6. Obsah vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání navazuje na Školní vzdělávací program a vychází z něj – z kapitoly „Člověk a jeho svět, Umění a kultura a Člověk a svět práce“.

Je tvořen dle podmínek typu školy – málotřídní ZŠ 1. stupeň, s ohledem na umístění školy – vesnická ZŠ a s přihlédnutím k podmínkám dojíždění žáků.

Vzdělávací oblasti zájmového vzdělávání:

VÝSTUP	TÉMA	ZÁJMOVÁ ČINNOST
1. MÍSTO, KDE ŽIJEME		
- zná členy rodiny a dokáže	Domov:	- společenskovední –

<p>o nich hovořit</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše prostředí domova 	<p>Můj domov – rodina, prostředí domova, rodina jako základní pilíř pro rozvoj dítěte</p>	<p>rozhovory...</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarné, pracovní – koláže, kresba pokojíčku, členů rodiny, výroba dáreků, spolupráce s rodiči, Den matek, Den otců, ...
<ul style="list-style-type: none"> - zná a dokáže respektovat pravidla ŠD - zná a dokáže se orientovat ve školním prostředí - zná cestu do školy - zná nebezpečná místa v okolí školy 	<p>Škola – seznámení se školou – určeno hlavně pro žáky 1. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam školy, prostory školy, bezpečná cesta do školy, vytvoření kladného vztahu ke škole - seznámení s vnitřním řádem ŠD, denního programu ŠD 	<ul style="list-style-type: none"> - společenskovední – rozhovory, dopravní, bezpečnost a řád ŠD - výtvarná – kresba plánu školy, výzdoba školy - společenské hry, orientační hry po budově, ...
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v obci - zná památky, historii obce - zná nejvýznamnější místa v obci - orientuje se v krajině 	<p>Obec – Seznámení s obcí (institute v obci, doprava, památky, historie obce, ...)</p> <p>Obecní úřad a důležitá místa v obci – pošta, knihovna... "</p> <p>Orientace v místě bydliště</p> <p>Místní krajina</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní (tvorba modelu obce) - společenskovední – kultura v obci, vycházky po obci, společné veřejné akce školy a obce (Den dětí, drakiáda, akademie, ...) - přírodovědná – vycházky do okolní přírody - výtvarná – prezentace vlastních prací
<ul style="list-style-type: none"> - zná známá města z okolí školy - orientuje se v mapě - zná významné památky, chráněné oblasti v okolí obce - seznamuje se s pověstmi, bájemi a zvyky našeho kraje 	<p>Naše vlast:</p> <p>Domov – obec, kraj, stát, významná města v okolí bydliště, hlavní město, orientace v mapě, ...</p> <p>Okolní krajina – bydliště v chráněné krajinné oblasti Železných hor, region Chrudimsko, Hlinecko, ...</p> <p>Dějiny, významné památky našeho regionu, pověsti, báje</p> <p>Tradice, kultura – zvyky našeho kraje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - společenskovední – povídání o historii naší vlasti, vyhledávání zajímavostí na internetu - literární – četba Starých pověstí Českých, regionální pověsti - výtvarná - přírodovědná - sportovní (turistika po okolí obce, Vršovská olšina, Seč – přehrada, ...)
<h2>2. LIDÉ KOLEM NÁS</h2>		
<ul style="list-style-type: none"> - chová se bezpečně a ohleduplně - komunikuje a vytváří kladné vztahy mezi žáky - umí potlačit nevhodné chování - zvládá zvýšené hygienické návyky a základy stolování ve ŠJ - ví, jak se vhodně chovat v dopravních prostředcích 	<p>Soužití lidí – vytváření pozitivního klimatu v ŠD – vztah ke spolužákům, umění naslouchat, vycházet spolu, ohleduplnost, přátelství, pomoc druhým...</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojování a dodržování základů slušného chování – pozdrav, stolování... - úcta ke starším, rodičům, vrstevníkům, sobě samým, - 	<ul style="list-style-type: none"> - společenskovední – využití internetu, encyklopedií, sledování dění u nás i ve světě (tisk, TV) - výtvarná – výstavky a malování obrázků - pracovní – výroba drobných dárečků pro své blízké ... - modelové situace,

<ul style="list-style-type: none"> - zná některé druhy povolání a chápe jejich význam - porovnává zvyky, tradice u nás a v cizích zemích 	<p>chování v dopravních prostředcích, v cizím prostředí,</p> <ul style="list-style-type: none"> - úcta ke každému povolání (seznamování s různými druhy povolání a jejich významu pro společnost), úcta k handicapovaným osobám... <p>Kultura a tradice u nás a v jiných zemích – zvyky, tradice, způsoby chování v dané společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání s naší společností 	<p>spontánní rozhovory, společenské, stolní, námětové, sociální hry, ...</p>
--	--	--

3. LIDÉ A ČAS

<ul style="list-style-type: none"> - zná denní režim ŠD - orientuje se v čase - orientuje se v kalendářním roce - zná důležité mezníky v roce - seznamuje se s tradicemi - tvoří výrobky v rámci jednotlivých tradic 	<p>Dodržování denního režimu – seznámení s režimem ŠD, vytváření si pravidelných návyků jednotlivých činností v ŠD</p> <p>Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost – zařazení různých zážitků do časové osy, uvědomování si času, přiřazení denní činnosti k času</p> <p>Pozorování ročních období – rozčlenění roku na roční období, čtvrtletí, měsíce, dny, ...</p> <p>Zařazení „důležitých mezníků“ v roce – vysvědčení, prázdniny, svátky, narozeniny</p> <p>Zvyky a tradice, báje, mýty, pověsti – význam a zařazení lidových tradic (Masopust), Vánoce, Velikonoce, lidové pranostiky, ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - společenskovední – práce s internetem, encyklopediemi, besídky, Vánoce, Masopust, Velikonoce, den Matek, pálení čarodějnic, vynášení Morany, Keltské muzeum Nasavrky, ... - pracovní, výtvarná – výroba přáníček, pozvánek, dárečků, masek ... - nácvik hudebně pohybových pásem na vánoční besídky, karneval, Den matek, zpívání koled, básně, ... - literární – čtení mýtů, bájí, pověstí, regionální pověstí, vyprávění bájných příběhů, ... - využití výukových programů na PC – určování času, ... - kolektivní, společenské hry, vycházky po obci, ...
--	--	---

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednotlivých ročních obdobích – zná typické změny v přírodě - ví, jak se starat o živočichy v jednotlivých ročních obdobích - zná některé rostliny - zná význam lesa jako místo pro odpočinek - ví, jak chránit přírodu - má kladný vztah k přírodě 	<p>Prohlubování znalostí o přírodě – vycházky do přírody, pozorování změn během jednotlivých ročních období, krmení zvířete v zimních měsících – flora a fauna našeho okolí</p> <p>Hry v přírodě – stavění domečků z přírodních materiálů, využití přírodních materiálů i v jiných činnostech (pracovní, výtvarná), přírodovědné kvízy,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přírodovědné – vycházky do přírody, pozorování přírody, sběr kaštanů, žaludů, poznávačky, kvízy, ... - pracovní – výrobky z různých přírodních materiálů, stavění domečků z přírodních materiálů, ... - společenskovední – využití encyklopedií, výukových
---	---	--

<p>a chová se k ní zodpovědně</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše střídání dne a noci, ročních období - zná některé planety 	<p>poznávačky</p> <p>Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>Ochrana přírody – v lese jako na návštěvě – ochrana živočichů a rostlin, ohleduplné chování k přírodě – třídění odpadů, sběr drobných odpadků v okolí školy</p>	<p>programů, internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná – kresby s přírodními motivy – zvěř, rostliny, zážitků z vycházek do přírody, kreslení na kamínky, kreslení v přírodě, ... - sportovní – zdolávání přírodních překážek, pohybové hry v přírodě, turistika - literární – čtení knih s přírodní tematikou
---	--	---

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

<ul style="list-style-type: none"> - zná a zvládá základní hygienické návyky - zná základy zdravé životosprávy - zná význam odpočinku a relaxace - zná vybrané druhy sportů - chová se bezpečně při sportech - ví, jak si chránit své zdraví - zná důležitá telefonní čísla - ví, kde, kdy a jak vyhledat pomoc 	<p>Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování ...</p> <p>Odpočinek a relaxace – odpočinkové a relaxační činnosti po vyučování, v průběhu pobytu v ŠD</p> <p>Základy zdravé životosprávy – zdravá životospráva a pohyb jako základ zdravého životního stylu, prevence obezity a civilizačních chorob, potravinová pyramida, škodlivost špatných stravovacích návyků</p> <p>Sportovní činnosti, tělovýchovné chvílky, pohybové hry – sportovní hry v sokolovně, na hřišti, pohybové hry v přírodě, turistika, drobné pohybové hry v místnosti, relaxační činnosti, vycházky</p> <p>První pomoc – prevence úrazů, důležitá telefonní čísla – základy první pomoci, modelové situace, ošetření drobných poranění</p> <p>Ochrana zdraví – sociálně patologické jevy – kouření, alkohol, drogy – otužování, oblékání podle ročních období, ...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní – pohybové hry v přírodě, sportovní hry v sokolovně, na hřišti i v přírodě - drobné pohybové hry v místnosti, relaxační chvílky - společenskovední – využití knih, internetu, rozhovory - přírodovědná – vycházky do přírody, sporty v přírodě, turistika - výtvarná, pracovní – vlastní tvorba
---	--	---

6. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

<ul style="list-style-type: none"> - zná různé výtvarné techniky - pracuje bezpečně s nůžkami, lepidlem atd. - dokáže vyrobit různé výrobky podle návodu 	<p>Tradiční a netradiční materiály a techniky</p> <p>Pracovní dovednosti a návyky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarná – rozvoj představivosti a kreativity dětí - přírodovědná – péče o okolí školy (pěstitelské
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - tvoří podle fantazie - umí hospodařit s materiálem - ví, jak se starat o zahradu, záhon - zná bezpečnost práce - pečuje o okolí školy - dokáže pracovat se stavebnicí podle návodu i fantazie 		<p>práce)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní – montáž, demontáž (stavebnice) - bezpečnost a hygiena práce, ruční práce
7. UMĚNÍ A KULTURA		
<ul style="list-style-type: none"> - zná vybrané hudební nástroje - zná vybrané písně - používá různé výtvarné materiály a techniky - dokáže pracovat podle návodu, fantazie 	<p>Hudební činnosti hromadný a sólový zpěv hudební hry pohyb a hudba</p> <p>Výtvarné činnosti výtvarné vyjádření prostřednictvím různých výtvarných materiálů – podle návodu, fantazie</p> <p>Literárně-dramatické činnosti četba a dramatizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hudební – poslech písní, zpěv písní, hudební hry, tanec, hraní na hudební nástroje - výtvarné – výtvarné vyjádření čteného textu loutka, maňásek - výtvarné – činnosti s využitím odpadových materiálů - literárně-dramatické – dramatizace pohádek, pověstí, příběhů – hry s loutkami, vypravování, hra na divadlo

Projekty ŠD

- **Host ve škole:** beseda se zajímavými osobnostmi
- **Uklid'me si svět:** třídění odpadů
- **Já s tebou, ty se mnou, my spolu:** aktivity zaměřené na spolupráci rodiny a školy
- **Jednoroční projekty:** v každém školním roce je vybrané téma projektu, které se prolíná činnostmi ŠD i ZŠ – viz plány práce na školní rok

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě, že do školní družiny dochází žák, který vyžaduje specifický pedagogický přístup, snažíme se vytvořit takové podmínky pro činnost, aby mohl být bez problémů zařazen. Družina spolupracuje při výběru činností s rodiči a společně tak umožní žákovi bezproblémovou adaptaci.

Vychovatelka školní družiny je povinná při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Je také informována třídními učiteli – po dohodě s rodiči - o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, popřípadě je konzultuje s vyučujícími nebo školním metodikem prevence. Nadané žáky se snaží začleňovat do aktivit pro volný čas a zajišťuje aktivity ve spolupráci se ZŠ.

Navazujeme na ŠVP pro ZV.

Personální oblast

- zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- dostatečné personální zajištění aktivit

Technická oblast

- eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

Materiální oblast

- zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

Organizační oblast

- vymežit formy integrace
- spolupracovat s rodiči či jinými zákonnými zástupci
- využívat poradenské pomoci PPP, SVP Chrudim a SPC Skuteč
- informovat odbornou i laickou veřejnost o nabídce integrace
- pokusit se navázat spolupráci s organizacemi, které se prací s postiženými zabývají

8. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných dětí. Jsou to tyto možnosti:

- pokud je ve školní družině žák s mimořádným talentem, potom mu bude nabídnuta možnost využívání školní knihovny a přístup na internet, PC programy aj.
- při přípravě programu pro takového žáka spolupracuje vychovatelka školní družiny s učiteli základní školy, aby byli žákovi nabídnuty takové metody a formy práce, které by ho vhodně motivovaly a uspokojily
- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odborná připravenost pedagogických pracovníků

9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Přijímání účastníků k činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- činnost ŠD je určena pro žáky 1. stupně základní školy
- dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky – zápisního lístku
- zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí rozsah docházky žáka a způsob jeho odchodu z družiny
- odchylky od docházky nebo pokud má žák odejít z družiny jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonní zástupci tuto skutečnost družině písemně (změna skutečnosti musí obsahovat datum, čas odchodu, způsob odchodu – sám nebo v doprovodu – jméno doprovázející osoby, není-li uvedena na zápisním lístku a podpis)
- do ŠD je dítě přihlašováno vždy jen na jeden školní rok – od 1. 9. do 30. 6.

- kritériem pro přijetí je kapacita školní družiny - 25 žáků a věk žáků

Ukončení docházky do školní družiny

Docházka do družiny může být ukončena:

- na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- pokud žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních
- pokud žák dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD
- pokud zákonní zástupci neplatí opakovaně poplatky
- nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

U školních družin základních škol a samostatných školních družin zřizovaných obcí nemá tento akt povahu správního řízení (ředitel nevydává rozhodnutí, není možnost odvolání zákonných zástupců).

10. Popis materiálních a podmínek

Základním předpisem je Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Oddělení školní družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti místnost sloužící zároveň jako školní jídelna a k pracovní, a i zábavné činnosti, využívá její jídelní stoly. Dále využívá přilehlou místnost určenou ke hře a vybavenou sedací soupravou. Podlahovou krytinou na oddech žáků slouží koberec, ostatní plocha – PVC. Místnost je dále vybavena nábytkem na uložení her, hraček a knih, pracovním stolem s výtvarnými potřebami, ... Prostor ŠD sice není vybaven umývadlem, ale to je umístěno v těsné blízkosti na WC, dále je vybaven odpovídajícím zářivkovým osvětlením, koberec je pravidelně vysáván a PVC myté mokrou cestou, místnost je pravidelně větrána okny.

K činnostem ŠD jsou využívány třídy – výpočetní technika, zájmové kroužky. K dispozici je školní knihovna a sportovní náčiní.

Školní zahrada je vybavena herními prvky, školním hřištěm. V obci je místní sokolovna.

11. Popis personálních podmínek

V jednom oddělení ŠD působí kvalifikovaná vychovatelka.

Profil vychovatelky:

- má vysokou míru empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- má organizační schopnosti, navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- má právní vědomí

- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

Vychovatelka ŠD se dále vzdělává v rámci DVPP v akreditovaných kurzech a v rámci samostudia.

12. Popis ekonomických podmínek

ŠD jako součást organizace hospodaří s rozpočtem státním a provozním (od zřizovatele).

Od žáků je vybírána úplata za činnost ve ŠD. Výše úplaty za zájmové vzdělávání ve ŠD je stanovena předem na celý školní rok (viz Vnitřní řád ŠD, vnitřní směrnice Úplata ve ŠD) a řídí se vyhláškou č. 74/2005 Sb., v platném znění.

13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

13.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí (várnice s pitím, přenosné termosy)
- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli.
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ – ŠD, zahrada
- bezpečnost silničního provozu – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka nejvíce za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP

13.2 Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům

- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

14. Evaluace a hodnocení

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni ŠD, provádí je vychovatelka se svými dětmi průběžně. Hodnotí během celého týdne, přičemž se především zaměřuje na individuální rozvoj dětí. Hodnocení většího či menšího tematického celku provádí po skončení činnosti. Vychovatelka se zamýšlí nad dosažením daného cíle. Podle výsledků dále plánuje tematické celky, upravuje nebo vkládá nové náměty, hledá nové prostředky činnosti. Úzce spolupracuje s rodiči, vedením školy, třídními učiteli a prezentuje ŠD na veřejnosti. Z pohledu žáka hodnotí individuální výsledky žáka, jeho pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoří a povzbuzuje ho. Hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

Z pohledu celého oddělení hodnotí aktivitu, zájem žáků, jejich náměty a připomínky a plnění pedagogického záměru.

Snahou je dávat žákům kvalitní a zajímavou činností co nejvíce znalostí, schopností a dovedností, ale též vytvořit příjemné prostředí a kvalitní zázemí. Právě vlastní vyhodnocování by vychovatelce a vedení školy mělo přinášet zpětnou vazbu o zvoleném postupu.

Nástroje autoevaluační činnosti

- **Slovní** – a) sebehodnocení žáků – žák se ohodnotí v průběhu činnosti
b) vzájemné hodnocení – v rámci rozhovorů
- **dotazníky** – zpracované výsledky z těchto dotazníků jsou velmi cennými informacemi, návrhy, vyhotovují se v časovém intervalu
- **ankety** – v rámci rozhovoru zjišťujeme aktuální názory žáků

15. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je zveřejněn na:

- veřejně přístupné nástěnce
- webové stránce školy

V Horním Bradle dne 1.9.2022

Mgr. Michaela Stará, ředitelka školy

Mgr. Jana Janiková DiS., vychovatelka ŠD

SWOT – analýza ŠD

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • každodenní pohyb a pobyt dětí venku za příznivého počasí. • zájem dětí o ŠD • spolupráce s MŠ a ZŠ • spolupráce s rodiči • pozitivní klima • hygiena před a po jídle • relaxace po jídle • možnost využití počítačové techniky v I. a II. třídě • možnost využití sokolovny • spolupráce s místní knihovnou • rozvíjení čtenářské gramotnosti, pravidelné předčítání knih • vhodná poloha školy pro pobyt v přírodě a turistické vycházky do blízkého okolí. • znalost dětí od předškolního věku • vybavení ŠD – dostatek moderních her • kreativita a tvořivost vychovatelky ŠD 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastupitelnost pedagogických pracovníků • spojení prostoru ŠD se ŠJ
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • dotace z operačních fondů. • prezentace ŠD na webových stránkách a zpravodaji obce • tvoření z keramiky s využitím vlastní keramické pece 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • populační křivka v obci.